

[Udenrigsministeren.]

Hovedbestemmelserne i overenskomsten er artiklerne II og III.

Ifølge artikel II skal der i samarbejde mellem Danmark og De Forenede Stater oprettes visse fælles „forsvarsområder“, idet det fra tid til anden i hvert enkelt tilfælde skal aftales, om ledelsen af sådanne områder skal være dansk eller amerikansk.

I det omfang, disse områder skal stilles under amerikansk ledelse, tilstås der De Forenede Stater adgang til at træffe en række praktiske foranstaltninger med henblik på at indrette områderne til militært brug. Med henblik på varetagelsen af de danske interesser i de amerikanske drevne områder kan der knyttes dansk militær til den kommanderende amerikanske officers stab, og den amerikanske chef skal rådføre sig med den ledende danske officer i vedkommende område i alle vigtige sager, hvor danske interesser spiller ind. Tilsvarende bestemmes det, at der kan knyttes amerikansk personel til forsvarsområder under dansk ledelse.

Det fastslås i overenskomsten, at Danmark forbeholder sig ret til at benytte de under amerikansk ledelse henlagte forsvarsområder i forbindelse med Grønlands forsvar og til dèr at opføre anlæg og iværksætte foranstaltninger, som ikke er til hinder for De Forenede Staters virksomhed i området. På tilsvarende måde kan De Forenede Stater benytte forsvarsområder under dansk ledelse.

I det omfang, det er gennemførligt, vil forsvarsområderne blive stillet til rådighed for andre Atlantmagters skibe, luftfartøjer og væbnede styrker.

Der er foreløbig kun tale om at oprette ganske få fælles forsvarsområder, og de skal indtil videre være under amerikansk ledelse. Der er dog i overenskomsten åbnet mulighed for, at disse områder senere vil kunne overgå til Danmark eller til fælles forsvarsområder under dansk ledelse, hvis forholdene skulle gøre en sådan overførsel hensigtsmæssig.

Jeg vil gerne i denne forbindelse straks præcisere, at det selvsagt er umuligt for mig at redegøre for detaljer i forbindelse med etableringen af de fælles forsvarsområder. Det høje ting vil forstå, at det ville være stridende mod de vedtagne bestemmelser om sikring af Atlantmagternes militære oplysninger, om jeg fra denne talerstol i enkeltheder redegjorde for de foranstaltninger, som skal træffes.

I henhold til overenskomstens art. III overgår marinestationen i Grønnedal til ren

dansk drift. Denne station, som blev etableret af De Forenede Stater under den anden verdenskrig, og som siden har været drevet af amerikanerne, vil herefter indgå som et vigtigt led i det danske lokalforsvar af Grønland og vil antagelig blive sæde for den danske øverstkommanderende. De Forenede Stater såvel som de øvrige Atlantmagter får adgang til stationen med henblik på forsvaret af Grønland og den øvrige del af det nordatlantiske traktatområde.

En vigtig bestemmelse er det, at det udtrykkeligt i overenskomsten fastslås, at den oprindelige Grønlandsaftale af 1941 ophører med at have gyldighed, når den nye overenskomst træder i kraft.

En sag, vi har skænket stor opmærksomhed, er hensynet til den stedlige befolknings vel, og i overenskomsten tages der fuldtud tilbørligt hensyn dertil; De Forenede Stater forpligter sig således til at drage omsorg for, at deres statsborgere i Grønland udviser respekt for alle love, bestemmelser og sædvaner, som vedrører den stedlige befolkning og Grønlands indre administration. Endvidere vil man fra amerikansk side bestræbe sig for at undgå, at der mellem de militære styrker og den stedlige befolkning finder nogen som helst forbindelse sted, som de danske myndigheder anser for uønskelig.

En revisionsbestemmelse giver parterne adgang til at fremsætte forslag til ændringer i overenskomsten, når den har været i kraft i et rimeligt tidsrum; sådanne ændringer vil fra tid til anden kunne blive nødvendige eller ønskelige under hensyn til indvundne erfaringer eller ændrede NATO-planer.

I modsætning til den oprindelige aftale er den nye overenskomsts gyldighed begrænset, nemlig til samme tidsrum, for hvilket Den nordatlantiske Traktat er indgået.

Det er regeringens opfattelse, at bestemmelserne i den foreliggende overenskomst for forsvaret af Grønland indenfor rammerne af Atlantpagten må hilses med tilfredshed fra dansk side. Det fortjener at bemærkes, at den amerikanske delegation, som forhandlede med repræsentanter for de danske myndigheder angående overenskomsten, har udvist betydelig forståelse for vore problemer på Grønland. Den ordning, som overenskomsten hjemler, betyder efter min opfattelse en væsentlig styrkelse af Grønlands og dermed af hele det nordatlantiske områdes forsvar. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de to delegationer og ikke mindst udenrigsråd Brun